Výše ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích za rok 2012

Publikováno: 9. 12. 2013

Výpočet ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích za rok 2012 byl prováděn dle aktualizované Metodiky výpočtu ztrát z dopravní nehodovosti zpracovanou Centrem dopravního výzkumu, v.v.i. (k aktualizaci metodiky došlo v průběhu roku 2013, v současné době u metodiky probíhá certifikační proces na Ministerstvu dopravy). Metodika byla aktualizována s cílem zpřesnění jednotlivých nákladových položek, které do výpočtu vstupují, ale i s ohledem na navázání užší spolupráce s Českou asociací pojišťoven, Generálním ředitelství hasičského záchranného sboru, nemocničními zařízeními v ČR, oddělením BESIP Ministerstva dopravy ČR, Ředitelstvím silnic a dálnic ČR. V neposlední řadě provedená aktualizace umožňuje mezievropská srovnání.

Velmi podstatné je rozšíření metodiky o vyčíslení subjektivních škod, mezi které patří bolest, změna kvality a délky života, a jiné, zpravidla nenahraditelné škody. Jedná se o škody, které se týkají nejen přímých účastníků nehod, ale postihují také další osoby (osoby žijící ve společné domácnosti – sekundární oběti). Pro vyčíslení těchto subjektivních škod bylo použito stanovení průměrné výše náhrady škody stanovené soudy s rozdělením na usmrcenou, těžce a lehce zraněnou osobu.

Rozčlenění nákladů dle Metodiky je uvedeno na Obrázku 1.

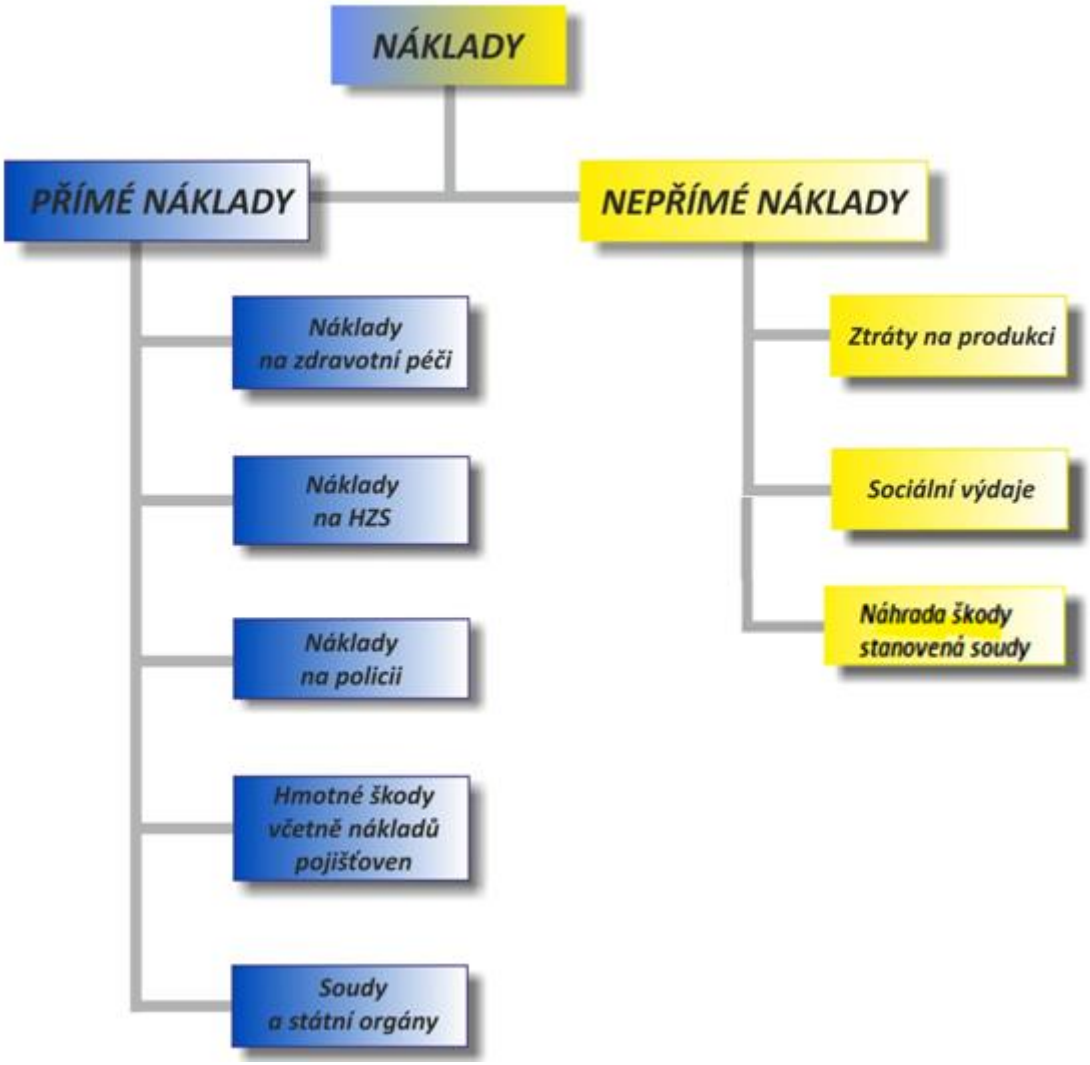

Obrázek 1: Rozčlenění nákladů pro výpočet
Zdroj: Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.

V roce 2012 bylo evidováno policií ČR 81 404 dopravních nehod s těmito následky:

- Usmrceno 681 osob (do 24 h), od 24h do 30 dnů po nehodě 61 osob, tj. celkem 742 osob (-31, resp. -4,0 % proti roku 2011).
- Těžce zraněno bylo 2 986 osob (-106, resp. -3,4 % proti roku 2011)
- Lehce zraněno 22 590 osob (+71, resp. +0,3 % proti roku 2011)
- Počet nehod pouze s hmotnou škodou 60 901 (+6250, resp. +11,4 % proti roku 2011)

Podle odhadů dopravní policie byla na místě nehody způsobena hmotná škoda ve výši 4 875, 42 mil. Kč.

Počet usmrcených osob v roce 2012 byl nejnižší od roku 1955, kdy podle dostupných údajů zahynulo na našich silnicích 671 osob. I počet těžce zraněných za tuto dobu je druhý nejnižší (po roce 2010). Počet lehce zraněných se zvýšil jen nepatrně. Pokles počtu usmrcených osob (v porovnání s rokem 2011) lze považovat za poměrně významný, přesto nemůže panovat přílišný optimismus, neboť relativní ukazatele vztažené na počet obyvatel, počet motorových vozidel nebo dopravní výkon ve vozokm jsou stále horší ve srovnání s vyspělými evropskými zeměmi.

Výpočet jednotkových nákladů byl proveden na základě výše uvedené metodiky. Jednotkové náklady dle závažnosti dopravních nehod za rok 2012 byly následující:

- 1 usmrcená osoba 19 022 000,- Kč,
- 1 těžce zraněná osoba 5 001 000,- Kč,
- 1 lehce zraněná osoba 433 000,- Kč,
- 1 nehoda pouze s hmotnou škodou 227 000,- Kč.

Výše jednotkových nákladů zahrnuje i ocenění subjektivních škod, které v předchozích letech do výpočtu nebyly zahrnuty.
Pro názornost je v Tabulce 1 uvedeno rozčlenění jednotlivých nákladových položek pro vyčíslení ztrát na jednu usmrcenou osobu.

Tabulka 1 Výše ztráty za 1 usmrcenou osobu v Kč za rok 2012

Výše nákladů na 1 usmrcenou osobu		
přímé náklady (Kč)	Náklady na zdravotní péči	188 000
	Náklady na hasičský záchranný sbor	41 000
	Náklady na policii	48 000
	Hmotné škody vč. nákladů pojišťoven	600 000
	Soudy a správní orgány	25 000
	Přímé náklady celkem	**902 000**
nepřímé náklady (Kč)	Ztráty na produkci	17 450 000
	Sociální výdaje	84 000
	Náhrada škody stanovená soudy	586 000
	Nepřímé náklady celkem	**18 120 000**
CELKOVÁ ztráta v důsledku usmrcení 1 osoby (Kč)		**19 022 000**

Zdroj: Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.

Celkové ztráty z dopravní nehodovosti jsou pak dány násobkem jednotkových nákladů a počtu dopravních nehod dle dané závažnosti. Jejich výše je uvedena v Tabulce 2.

Tabulka 2 Celkové ekonomické ztráty z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích za rok

2012 v Kč